

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (laajennettu neljäs jaosto)

25 päivänä marraskuuta 2003 *

Asiassa T-85/01,

IAMA Consulting Srl, kotipaikka Milano (Italia), edustajanaan asianajaja
V. Salvatore,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään E. de March, avustajanaan
asianajaja A. Dal Ferro, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan 12.2.
ja 21.2.2001 toteutetut komission toimet, jotka koskevat yhteisön rahoitukseen
oikeutettuja menoja REGIS 22337 -hankkeessa ja Refiag 23200 -hankkeessa,
jotka on toteutettu informaatioteknologiaa koskevan Euroopan strategisen
tutkimus- ja kehitysohjelman (Esprit) yhteydessä,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja V. Tiili sekä tuomarit
P. Mengozzi, M. Vilaras, J. Pirrung ja A. W. H. Meij,

kirjaaja: H. Jung,

on antanut seuraavan

määräyksen

Asian perustana olevat tosiseikat

- 1 Komissio teki 24.5.1996 IAMA International Management Advisors Srl:n (jäljempänä IAMA International), Capa Conseil'n, Diagramman ja Società Reale Mutua di Assicurazionin kanssa sopimuksen, jossa vahvistettiin yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat komission taloudellista tukea hankkeelle, joka kuuluu informaatioteknologiaa koskevan Euroopan strategisen tutkimus- ja kehitysohjelman (Esprit) alaan ja jonka nimi on The flexible agency; tools supported business reengineering of the insurance services distribution (Muunneltava toimisto; vakuutuspalvelujen jakelun uudelleenjärjestely työkalujen avulla; jäljempänä REGIS-sopimus). IAMA International nimettiin sopimuksessa hankkeen koordinoijaksi. Sopimuksen kestoksi määrättiin 27 kuukautta eli 1.5.1996–31.7.1998.

- 2 Komissio teki 14.10.1996 koordinoijan asemassa olevan IAMA Internationalin ja neljän muun Italiaan, Ranskaan ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneen yhtiön kanssa vastaavan sopimuksen, jossa vahvistettiin yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat komission taloudellista tukea toiselle Esprit-ohjelman alaan kuuluvalla hankkeella, jonka nimi on Reengineering of the Financial Agency (Rahoituslaitoksen uudelleenjärjestely; jäljempänä Refiag-sopimus). Sopimuksen mukaan hankkeen kesto oli 24 kuukautta eli 1.11.1996–31.10.1998.
- 3 Molempien sopimusten 10 kohdassa määrättiin sovellettavaksi laiksi Italian laki.
- 4 Molemmissa sopimuksissa oli kaksi liitettä, joista toinen sisälsi hankkeen teknisen kuvauksen (liite I) ja toinen sopimukseen sovellettavat yleiset ehdot (liite II). Jälkimmäisen liitteen sisältö oli molemmissa sopimuksissa täysin sama.
- 5 Liitteessä II olevassa 2 kohdassa, jonka otsikko oli Hankkeen hallinnointi, luettiin erityisesti koordinoijan ja muiden sopimuksen osapuolina olevien yhtiöiden velvollisuudet. Koordinoijan oli muun muassa varmistettava komission ja muiden sopimuspuolten välinen yhteys. Viimeksi mainittujen ja koordinoijan oli nimettävä työntekijöidensä joukosta henkilö tai henkilöitä vastaamaan hankkeen hallinnoimisesta ja johtamisesta. Nämä tehtävät voitiin antaa ulkopuoliselle vain komission kirjallisella suostumuksella. Kaikista muutoksista, jotka koskivat jonkin sopimuspuolen, sopimuspuoleen sidoksissa olevan oikeushenkilön (affiliate) tai sopimuksen tehneen kolmannen osapuolen omistusta tai valvontaa, oli ilmoitettava komissiolle välittömästi.
- 6 Liitteessä II oleva 3 kohta koski ulkopuolisen osallistumista sopimuksen täyttämiseen alihankintasopimusten tai liitännäissopimusten kautta. Liitteen 3.2 kohdan mukaan sopimuspuolet olivat velvollisia ilmoittamaan komissiolle

sopimuspuoleen sidoksissa olevien oikeushenkilöiden, millä tarkoitettiin erityisesti sopimuspuolena olevan yhtiön valvontavallassa olevia yksiköitä, kanssa tehdyistä sopimuksista. Komission suostumusta ei tarvittu sellaisten sopimusten osalta, jotka eivät vaikuttaneet ehtoihin, joilla rahoitussopimukset oli tehty.

- 7 Liitteessä II olevassa 18 kohdassa, jonka otsikko oli Rahoituksen hallinnointi, molempien rahoitussopimusten yhteydessä tukikelpoisiksi menoiksi määriteltiin hankkeen kannalta tarpeelliset, todella aiheutuneet, asianmukaisesti perustellut ja sopimuskauden aikana maksetut menot.

- 8 Liitteessä II olevan 7 kohdan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella ja muutoksenhakutapauksessa yhteisöjen tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta ratkaista kaikki komission ja sopimuspuolina olevien yhtiöiden väliset riidat, jotka koskevat kyseisten kahden sopimuksen pätevyyttä, soveltamista tai tulkintaa.

- 9 IAMA Internationalin hallituksen jäsen David ilmoitti komissiolle 7.10.1997 kirjeitse, että IAMA Internationalin harjoittama konsultointitoiminta oli kokonaisuudessaan siirretty IAMA Consulting Srl:lle (jäljempänä kantaja tai IAMA Consulting). Siirto johtui IAMA Internationalin johtaman konsernin rakenteessa tehdyistä muutoksista, joilla IAMA Internationalista pyrittiin tekemään holding-yhtiö siirtämällä operatiivinen toimiala kokonaisuudessaan konsernin muille yhtiöille. Tässä kirjeessä David totesi myös, että vaikka REGIS- ja Refiag-sopimukset oli tehty IAMA Internationalin kanssa, IAMA Consulting oli suorittanut kaiken näihin sopimuksiin liittyvän tutkimustyön. Tässä tilanteessa komission rahoitus oli siirrettävä IAMA Consultingille arvonnäisäverollisilla laskuilla. Koska arvonnäisäveron takaisin saaminen oli osoittautunut erittäin vaikeaksi, David pyysi komissiolta, että IAMA Consulting voisi korvata IAMA Internationalin REGIS- ja Refiag-sopimuksissa tarkoitettujen hankkeiden toteuttamisessa.

- 10 David oli ennen edellä mainittua kirjettä lähettänyt 26.9.1997 kirjeen, jossa viitattiin pelkästään REGIS-sopimukseen ja jossa pyydettiin komissiolta lupaa siihen, että IAMA Consulting nimetään pääsopimuspuoleksi IAMA Internationalin sijaan.
- 11 Kantaja lähetti 8.5.1998 komissiolle kirjeitse asiakirjat, joita tarvittiin, jotta se voitaisiin nimetä REGIS-sopimuksen uudeksi sopimuspuoleksi. Kirjeessä pyydettiin, että sijaantulon vaikutukset alkaisivat 1.11.1997 lukien.
- 12 Refiag-sopimuksen täydennystä valmistellakseen komissio lähetti 24.6.1998 kantajalle sähköpostin ja pyysi kantajaa täsmentämään, mistä ajankohdasta alkaen IAMA Consulting oli tullut IAMA Internationalin sijaan.
- 13 Kantaja vastasi 29.6.1998 sähköpostitse, että sijaantulon vaikutukset olivat alkaneet 1.11.1997.
- 14 Komissio laati Refiag-sopimuksen täydennystä koskevan esityksen, joka toimitettiin kantajalle hyväksymistä varten. Esityksen 2.1 kohdan mukaan sopimuspuolen vaihtumisen vaikutukset alkoivat 1.11.1997.
- 15 Kantaja lähetti 28.10.1998 komissiolle neljä edellä mainitun täydennyksen alkuperäistä ja asianmukaisesti allekirjoitettua kappaletta. Saatekirjeessä täsmennettiin, ettei niihin ollut tehty mitään muutoksia. Komissio allekirjoitti Refiag-sopimuksen täydennyksen 18.12.1998.

- 16 REGIS-sopimukseen ei tehty mitään muutosta, vaikka kantaja oli sitä pyytänyt 26.9.1997 ja 8.5.1998 lähettämissään kirjeissä.
- 17 Sopimusten täyttämiseksi komissio maksoi REGIS-hankkeen osalta 1 357 216 782 Italian liiraa (ITL) eli 700 944 euroa ja Refiag-hankkeen osalta 1 041 774 438 ITL eli 538 032 euroa.
- 18 Komissio päätti sille REGIS- ja Refiag-sopimusten 24 kohdassa annetun toimivallan nojalla tarkastaa sopimuspuolina olevien yhtiöiden esittämät menoselvitykset. Tehtävä annettiin tilintarkastusyhtiö GDA Revisori Indipendentille.
- 19 Refiag-sopimuksen osalta tilintarkastuskertomuksessa korostetaan, että hankkeen alkamisajankohdan ja 31.10.1997 välisenä aikana IAMA Consulting oli maksanut kaikki IAMA Internationalin ilmoittamat menot, vaikka se ei tuona aikana ollut sopimuspuolen asemassa, sillä se oli tullut IAMA Internationalin sijaan vasta 1.11.1997 lukien. Kertomuksessa täsmennetään, että nämä menot oli edelleenlaskutettu IAMA Internationalilta vain osittain, ja katsotaan tämän perusteella, että vain näitä menoja voidaan pitää korvauskelpoisina.
- 20 REGIS-sopimuksen osalta tilintarkastuskertomuksessa todetaan ensin, ettei sopimukseen ole tehty muutosta, jolla IAMA Consulting nimettäisiin uudeksi sopimuspuoleksi IAMA Internationalin sijaan, ja katsotaan sitten, että korvauskelpoisia ovat ainoastaan IAMA Consultingin maksamat ja IAMA Internationalilta edelleenlaskutetut menot.

- 21 Komissio on tilintarkastuskertomukseen tukeutuen ilmoittanut kantajalle 12.2.2001 päivätyllä kirjeellään, että Refiag-sopimuksen osalta tukikelpoisina pidetään ajalta 1.11.1996–31.10.1997 vain IAMA Internationalille aiheutuneita menoja ja ajalta 1.11.1997–31.10.1998 vain IAMA Consultingin maksamia menoja.
- 22 Tässä samassa kirjeessä komissio myönsi, että se, ettei REGIS-sopimusta ollut muutettu niin, että kantajan olisi todettu tulleen IAMA Internationalin sijaan, johtui komission laiminlyönnistä. Tämän johdosta komissio ilmoitti kantajalle, että vaikka sopimusta ei ollut täydennetty, sijaantulon vaikutusten katsotaan alkavan kantajan 8.5.1998 lähettämässään kirjeessä mainitsemasta ajankohdasta eli 1.11.1997 alkaen. Komissio on tältä osin poikennut tilintarkastuskertomuksessa esitetyistä päätelmistä ja täsmentänyt, että se pitää ajalta 1.5.1996–31.10.1997 tukikelpoisina vain IAMA Internationalille aiheutuneita menoja ja ajalta 1.11.1997–23.7.1998 vain IAMA Consultingin maksamia menoja.
- 23 Komissio on kantajalle 21.2.2001 osoittamassaan kirjeessä vahvistanut päätelmät, jotka sisältyvät komission 12.2.2001 lähettämään kirjeeseen, ja ilmoittanut kantajalle perivänsä REGIS- ja Refiag-hankkeiden yhteydessä maksetut määrät takaisin, siltä osin kuin ne ylittävät tukikelpoisten menojen määrän.
- 24 Kantaja on 8.3.2001 lähettämässään faksissa vastustanut komission päätelmiä ja vaatinut komissiota tunnustamaan sekä REGIS- että Refiag-sopimuksen osalta tukikelpoisiksi menot, jotka IAMA Consulting on maksanut sopimusten voimaantuloajankohdan jälkeen.

- 25 Komissio on 5.4.2001 lähettämässään kirjatussa kirjeessä vastannut kantajalle pelkästään Refiag-sopimuksen osalta, että koska ei ole asiakirjanäyttöä siitä, että sopimukseen joulukuussa 1998 tehdyssä muutoksessa olisi virhe sen ajankohdan osalta, jolloin sen, että IAMA Consulting tuli IAMA Internationalin sijaan, vaikutukset alkoivat, komissio ei aio millään tavalla poiketa päätelmistä, jotka sisältyvät 12.2. ja 21.2.2001 päivättyihin komission kirjeisiin.
- 26 Kantaja ilmoitti 9.4.2001 komissiolle faksitse, että koska se ei ollut saanut mitään vastausta REGIS-sopimuksen osalta, se katsoi, että sen 5.4.2001 esittämä vaatimus, jonka mukaan komission on tunnustettava IAMA Consultingille aiheutuneet menot tukikelpoisiksi, on implisiittisesti hyväksytty viimeksi mainitun sopimuksen osalta. Refiag-sopimuksen osalta kantaja on toistanut vaatimuksensa, jonka mukaan 12.2. ja 21.2.2001 päivättyihin komission kirjeisiin sisältyviä päätelmiä on muutettava.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

- 27 Kantaja nosti esillä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 11.4.2001 toimittamallaan kannekirjelmällä.
- 28 Komissio toimitti 17.7.2001 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen vastineensa, jossa se esitti vastakanteen.
- 29 Prosessinjohtotoimenpiteiden yhteydessä asianosaisia kehoitettiin vastaamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjalliseen kysymykseen. Asianosaisia kehoitettiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 78 artiklan mukaisesti lausumaan myös siitä mahdollisuudesta, että asian käsittelyä lykätään yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 54 artiklan ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 77 artiklan a alakohdan perusteella. Asianosaiset noudattivat näitä pyyntöjä määräajoissa.

30 Kantaja vaatii kanteessaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

- ensisijaisesti kumoaa 12.2. ja 21.2.2001 päivätyihin komission kirjeisiin sisältyvät toimet, siltä osin kuin niillä kieltäydytään pitämästä kantajalle REGIS-sopimuksen osalta 1.5.1996–31.10.1997 aiheutuneita menoja ja Refiag-sopimuksen osalta 1.11.1996–31.10.1997 aiheutuneita menoja tukikelpoisina
- katsottuaan, että komissio vastaa solidaarisesti sopimuksen mahdollisesti sääntöjenvastaisesta täyttämisestä, toissijaisesti muuttaa 21.2.2001 tehdyssä päätöksessä mainittuja määriä ja alentaa niiden menojen määrää, joita ei kantajan vahingoksi ole hyväksytty tukikelpoisiksi, vähintään 600 miljoonalla ITL:lla niin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vahvistaa tarkan määrän kohtuusharkinnalla
- velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

31 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

- jättää kantajan ensisijaiset vaatimukset tutkimatta tai hylkää ne perusteettomina
- hylkää kantajan toissijaiset vaatimukset perusteettomina

— vastakanteen perusteella toteaa, että kantaja on velvollinen maksamaan komissiolle 1 099 405 866 ITL eli 567 796 euroa

— vastakanteen perusteella velvoittaa kantajan maksamaan edellä mainitun summan tiettyjen 21 päivänä joulukuuta 1977 annetun varainhoitoasetuksen säännösten soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9 päivänä joulukuuta 1993 annetun komission asetuksen (Euratom, EHTY, EY) N:o 3418/93 (EYVL L 315, s. 1) 94 artiklaan perustuvine viivästyskorkoineen; tämä asetus on kumottu ja korvattu Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä 23 päivänä joulukuuta 2002 annetulla komission asetuksella (EY, Euratom) N:o 2342/2002 (EYVL L 357, s. 1)

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

32 Kantaja vaatii vastauskirjelmässään, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää komission vastakanteen tutkimatta

— hyväksyy kantajan kanteessaan esittämät vaatimukset.

Oikeudellinen arviointi

- 33 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 113 artiklassa määrätään, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, joka ratkaisee asian työjärjestyksen 114 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti, voi milloin tahansa omasta aloitteestaan tutkia, onko asia jätettävä tutkimatta ehdottoman prosessinedellytyksen puuttumisen vuoksi (asia T-100/94, Michailidis ym. v. komissio, määräys 15.9.1998, Kok. 1998, s. II-3115, 49 kohta; asia T-354/00, M 6 v. komissio, määräys 25.10.2001, Kok. 2001, s. II-3177, 27 kohta; asia T-387/00, Comitato organizzatore del convegno internazionale v. komissio, määräys 10.7.2002, Kok. 2002, s. II-3031, 36 kohta ja asia T-174/95, Svenska Journalistförbundet v. neuvosto, tuomio 17.6.1998, Kok. 1998, s. II-2289, 80 kohta).
- 34 Nyt esillä olevassa asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo saaneensa asiakirja-aineistosta riittävät tiedot, ja se päättää edellä mainitun artiklan nojalla ratkaista asian jatkamatta sen käsittelyä.
- 35 Kantaja vetoaa kanteensa tueksi neljään kanneperusteeseen. Ensimmäinen ja toinen kanneperuste koskevat Italian siviililain 1362, 1366, 1368, 1370, 1374 ja 1375 §:n rikkomista ja virheellistä soveltamista. Kolmas kanneperuste koskee harkintavallan väärinkäyttöä ja neljäs kanneperuste 12.2. ja 21.2.2001 päivättyihin komission kirjeisiin sisältyvien tointen perustelujen puutteellisuutta.
- 36 Komissio on vastineessaan esittänyt vastakanteen, jossa se vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin velvoittaa kantajan maksamaan takaisin edellä mainittujen hankkeiden toteuttamiseksi myönnetystä rahoituksesta osan, joka vastaa niiden menojen määrää, joita ei ole hyväksytty tukikelpoisiksi. Erityisesti komissio vaatii, että kantajan on palautettava yhtäältä 913 874 209 ITL, joka vastaa niiden menojen määrää, joita kantajalle on aiheutunut molempien sopimusten osalta ennen 1.11.1997, ja toisaalta sitä yhteensä 185 531 657 ITL:n määrää, joka johtuu kantajalle aiheutuneita tukikelpoisia menoja koskevista oikaisuisista, joita on tehty vastaajan vaatiman tilintarkastuksen johdosta.

Tutkittavaksi ottaminen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimivalta

Asianosaisten lausumat

- 37 Vastaaja huomauttaa, että 12.2. ja 21.2.2001 päivätyt kirjeet, joilla se on ilmoittanut kantajalle, ettei osaa kantajan menoista korvata, kuuluvat kantajan ja komission välisten suhteiden sopimusoikeudelliseen puoleen, eivätkä ne siis ole toimia, joiden kumoamiseen yhteisöjen tuomioistuimille on annettu toimivalta EY 230 artiklan neljännessä kohdassa. Komissio toteaa, että kun — kuten nyt esillä olevassa asiassa — yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään ratkaisemaan riita-asia toimielimen tekemään sopimukseen otetun välityslausekkeen nojalla, tuomioistuimen toimivalta ei perustu EY 230 artiklaan, joka koskee hallinnollisen toimen kumoamista tiettyjen nimenomaisten virheiden, kuten oikeussäännön rikkomisen tai harkintavallan väärinkäytön, vuoksi. Komission mukaan tästä seuraa, että kantajan ensisijaiset vaatimukset on jätettävä tutkimatta, koska niillä pyritään yksityisoikeuden alaan kuuluvien tointen kumoamiseen.
- 38 Komissio on vastauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjalliseen kysymykseen todennut vastakanteestaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimivalta tutkia kyseinen vastakanne johtuu toimivallasta, joka sillä on pääkanteen osalta.
- 39 Kantaja väittää, että riidanalaisiin sopimuksiin liittyy julkisoikeudellisia näkökohtia, jotka eivät johdu ainoastaan erään sopimuspuolen eli komission luonteesta vaan myös siitä, että komissio on yksityisoikeudellista välinettä käyttäen pyrkinyt saavuttamaan yleiseen etuun liittyviä tavoitteita. Kantajan mukaan tästä seuraa, että komissiolla on tämänkaltaisessa tilanteessa saman sopimusoikeudellisen oikeussuhteen yhteydessä sekä sopimuspuolten tahdonautonomian että komission harkintavallan alaan kuuluvia etuoikeuksia. Näiden eri etuoikeuksien käyttöä valvotaan kuitenkin tuomioistuimissa, ja tämän valvonnan yhteydessä on arvioitava, onko etuoikeuksia käytetty tapaukseen sovellettavien yksityisoikeudellisten ja hallinto-oikeudellisten periaatteiden mukaisesti.

40 Komission vastakanne on kantajan mukaan jätettävä tutkimatta.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 41 EY 238 artiklan mukaan yhteisöjen tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista asia yhteisön tekemässä tai sen puolesta tehdyssä julkis- tai yksityisoikeudellisessa sopimuksessa olevan välityslausekkeen perusteella.
- 42 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimivalta ratkaista riita-asia, joka on saanut alkunsa sopimuksesta, jonka osapuoli yhteisö on, perustuu edellä mainittuun määräykseen ja tähän sopimukseen otettuun välityslausekkeeseen.
- 43 Nyt esillä olevassa asiassa on todettava, että riidanalaisten sopimusten liitteessä II olevassa 7 kohdassa määrätään, että ”— — ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella ja muutoksenhakutapauksessa — — yhteisöjen tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta ratkaista kaikki komission ja sopimuspuolina olevien yhtiöiden väliset riidat, jotka koskevat tämän sopimuksen pätevyyttä, soveltamista tai tulkintaa”.
- 44 On ensinnäkin todettava, että tässä riita-asiassa on kysymys riidanalaisten sopimusten sellaisten tiettyjen määräysten tulkinnasta, jotka koskevat erityisesti ulkopuolisten osallistumista sopimuspuolille asetettujen velvollisuuksien täyttämiseen, ja näille ulkopuolisille aiheutuneiden menojen tukikelpoisuudesta. Kantaja väittää myös, että niiden suhteiden vuoksi, joita sillä on kyseessä olevien sopimusten tekemisestä lähtien ollut komission kanssa, se on alusta saakka ollut sopimuspuolen asemassa.

- 45 Nyt käsiteltävänä olevan riita-asian kohteena olevan oikeussuhteen sopimusoi-
keudellisesta asiayhteydestä huolimatta on todettava, että ensimmäisen oikeus-
asteen tuomioistuimen käsiteltäväksi ei ole nyt esillä olevassa asiassa saatettu
ensisijaisesti EY 238 artiklaan perustuvaa vaatimusta vaan EY 230 artiklan
mukainen kumoamiskanne.
- 46 Tämä käy selvästi ilmi kannekirjelmää ja kantajan muita kirjelmiä analysoitaessa.
- 47 Kantaja nimittäin luonnehtii kannettaan kumoamiskanteeksi ja vaatii ensisijai-
sesti, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on todettava lainvastaisiksi
ja näin ollen kumottavat toimet, joiden kantaja väittää sisältyvän 12.2. ja
21.2.2001 päivätyihin komission kirjeisiin, joilla komissio on ilmoittanut
kantajalle, että osa kantajalle aiheutuneista menoista on sellaisia, ettei niiden
katsota oikeuttavan kyseessä olevaan yhteisön rahoitukseen. Näin ollen kantaja
pyytää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta valvomaan sellaisten toimieli-
men toteuttamien tointen laillisuutta, joiden asiayhteys kylläkin on sopimus-
oikeudellinen mutta jotka kantajan mukaan kuitenkin ovat hallinnollisia. Kantaja
esittää vaatimuksensa tueksi kanneperusteita, joilla se pyrkii siihen, että kyseisten
toimien todettaisiin olevan virheellisiä hallinnollisille toimille luonteenomaisten
syiden, kuten oikeussäännön rikkomisen, harkintavallan väärinkäytön ja perus-
telujen puutteellisuuden, vuoksi.
- 48 Kun kantaja on vastauskirjelmässään kehitellyt kanneperusteitaan ja väitteitään
ja vastannut komission oikeudenkäyntiväitteisiin, se on pitänyt kiinni siitä, että
riidanalaiset toimet ovat hallinnollisia, mikä sen mukaan seuraa yhtäältä siitä, että
toimien toteuttaja on toiminut julkisen vallan harjoittajana, vaikkakin sopimus-
oikeudellisessa asiayhteydessä, ja toisaalta niistä yleiseen etuun liittyvistä
tavoitteista, joita vastaajana oleva toimielin on pyrkinyt saavuttamaan riidan-
alaisten sopimusten tekemisellä. Tähän tukeutuen kantaja toistaa vaatimuksensa
tointen kumoamisesta.

- 49 Kantaja toteaa vielä komission vastakanteen osalta, ettei sitä voida ottaa tutkittavaksi erityisesti siitä syystä, että sillä pyritään siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin velvoittaisi kantajan maksamaan summia, jotka komissio voisi vaatia itsenäisesti tekemällä kantajaan kohdistuvan täytäntöönpanokelpoisen päätöksen, jos osoittautuu, että riidanalaiset toimet on toteutettu sääntöjenmukaisesti.
- 50 Kantajan väitettä, johon sen esittämä kumoamisvaatimus perustuu ja jonka mukaan 12.2. ja 21.2.2001 päivätyt komission kirjeet ovat hallinnollisia toimia, ei kuitenkaan voida hyväksyä.
- 51 Näissä kirjeissä ei nimittäin ole mitään sellaista, minkä perusteella voitaisiin katsoa, että komissio on nyt esillä olevassa asiassa toiminut käyttäen julkisen vallan harjoittajan etuoikeuksiaan. Vastaajana oleva toimielin on kyseisillä kirjeillä varsinaisesti vain antanut kantajalle tiedoksi kantansa siihen, onko osa kantajan maksamista menoista tukikelpoisia, ja se on tältä osin tukeutunut tosiseikkojen ja riidanalaisten sopimusten relevanttien määräysten tulkintaan. Komissio on tällöin toiminut yksinomaan riidanalaisista sopimuksista aiheutuvien oikeuksien ja velvollisuuksien puitteissa. Tämän päätelmän paikkansapitävyyttä ei voida kyseenalaistaa toteamalla, että tavoitteet, joihin komissio on pyrkinyt kyseisten sopimusten tekemisellä, liittyvät siihen yleistä etua koskevaan tehtävään, joka on annettu komissiolle Esprit-ohjelman yhteydessä.
- 52 Kyseiset kaksi kirjettä eivät näin ollen liity millään tavalla komissiolla olevien julkisen vallan etuoikeuksien käyttämiseen, joten on todettava, että — kuten komissio on perustellusti tähdentänyt — sen enempää nämä kirjeet kuin toimet, joita komissio tarpeen vaatiessa joutuu myöhemmin toteuttamaan niiden summien takaisinperimiseksi, jotka vastaavat menoja, joita myönnetty rahoitus ei sen käsityksen mukaan kata, eivät ole täytäntöönpanokelpoisia, toisin kuin kantaja väittää.

- 53 Edellä todetusta seuraa, että tämän kanteen kohteena olevat komission kirjeet liittyvät puhtaasti sopimusoikeudelliseen asiayhteyteen, josta niitä ei voida erottaa, ja että ne eivät luonteensa puolesta kuulu EY 249 artiklassa tarkoitettuihin toimiin, joiden kumoamista voidaan pyytää yhteisöjen tuomioistuimilta EY 230 artiklan neljännen kohdan nojalla (ks. vastaavasti asia T-186/96, *Mutual Aid Administration Services v. komissio*, määräys 3.10.1997, Kok. 1997, s. II-1633, 50 ja 51 kohta ja asia T-149/00, *Innova v. komissio*, määräys 9.1.2001, Kok. 2001, s. II-1, 28 kohta).
- 54 Kantajan ensisijaisia vaatimuksia ei tämän vuoksi voida ottaa tutkittavaksi, koska niissä vaaditaan puhtaasti sopimusoikeudellisten tointen kumoamista.
- 55 Kantajan ensisijaiset vaatimukset on näin ollen jätettävä tutkimatta.
- 56 Toissijaisesti kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on siinä tapauksessa, ettei ensisijaista vaatimusta hyväksytty, todettava, ”että komissio vastaa solidaarisesti sopimuksen mahdollisesti virheellisestä täyttämisestä”, ja tämän perusteella ”muutettava 21.2.2001 tehdyssä [komission] päätöksessä mainittuja määriä ja alennettava [niiden menojen määrää, joita ei] IAMA Consultingin vahingoksi ole hyväksytty [tukikelpoisiksi], vähintään 600 miljoonalla ITL:lla niin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin määrää tarkan määrän kohtuusharkinnalla”.

- 57 On todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei kantajan toissijaisten vaatimusten edellä esitetyn sanamuodon perusteella pysty selvittämään käsiteltäväkseen saatetun vaatimuksen tarkkaa sisältöä.
- 58 Tältä osin on muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan kanteessa on mainittava oikeudenkäynnin kohde ja siinä on oltava yhteenvedo kanteen oikeudellisista perusteista. Kaikista terminologista kysymyksistä riippumatta tämän yhteenvedon on oltava riittävän selvä ja täsmällinen, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi harjoittaa valvontaansa (asia T-515/93, B v. komissio, määräys 28.3.1994, Kok. H. 1994, s. I-A-115 ja II-379, 12 kohta). Oikeusvarmuuden ja hyvän oikeudenkäytön takaaminen edellyttää, että vaatimukset voidaan ottaa tutkittaviksi vain, jos ne olennaiset tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joihin vaatimukset perustuvat, käyvät ainakin pääpiirteittäin ilmi itse kannekirjelmästä, kunhan ne on esitetty johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi (ks. vastaavasti asia C-347/88, komissio v. Kreikka, tuomio 13.12.1990, Kok. 1990, s. I-4747, 28 kohta; asia C-52/90, komissio v. Tanska, tuomio 31.3.1992, Kok. 1992, s. I-2187, 17 kohta ja sitä seuraavat kohdat; asia T-387/94, Asia Motor France ym. v. komissio, tuomio 18.9.1996, Kok. 1996, s. II-961, 106 kohta; asia T-113/96, Dubois et Fils v. neuvosto ja komissio, tuomio 29.1.1998, Kok. 1998, s. II-125, 29 kohta ja asia T-277/97, Ismeri Europa v. tilintarkastustuomioistuin, tuomio 15.6.1999, Kok. 1999, s. II-1825, 29 kohta).
- 59 Nyt esillä olevassa asiassa on todettava, että kanteessa samoin kuin vastauskirjelmässä on pelkästään esitetty toissijaiset vaatimukset, eikä niissä ole sen ohella tuotu esiin mitään seikkaa, jonka perusteella voitaisiin arvioida, mihin syihin kantaja perustaa nämä vaatimukset, tai ymmärtää, miten vaatimuksia voidaan tukea. Erityisesti on todettava, ettei kyseisten vaatimusten sanamuodon eikä kantajan kirjelmien perusteella voida ratkaista, perustuuko vaatimus niiden summien muuttamisesta, joiden komissio ei ole katsonut oikeuttavan yhteisön rahoitukseen, riidanalaisiin sopimuksiin vai komission sellaiseen virheelliseen toimintaan, jonka johdosta yhteisöt saattavat joutua sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen.

- 60 Näissä olosuhteissa on katsottava, että kantajan toissijaiset vaatimukset eivät ole tarpeeksi selviä ja täsmällisiä, jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voisi harjoittaa valvontaansa. Toissijaiset vaatimukset on näin ollen jätettävä tutkimatta.
- 61 Kaikki edellä todettu huomioon ottaen kanne on jätettävä kokonaisuudessaan tutkimatta.
- 62 Komission vastakanteen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo EY 225 artiklan 1 kohdan ja yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan perusteella, ettei sillä ole nyt esillä olevan asian olosuhteissa toimivaltaa ottaa vastakannetta käsiteltäväkseen, ja se päättää yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 54 artiklan 2 kohdan nojalla siirtää asian yhteisöjen tuomioistuimeen.

Oikeudenkäyntikulut

- 63 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian tässä oikeusasteessa ja komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista, kantaja on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

**YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (laajennettu neljäs jaosto)**

on määrännyt seuraavaa:

- 1) Kantajan ensisijaiset ja toissijaiset vaatimukset jätetään tutkimatta.
- 2) Komission vastakanne siirretään yhteisöjen tuomioistuimeen.
- 3) Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Annettiin Luxemburgissa 25 päivänä marraskuuta 2003.

H. Jung

kirjaaja

V. Tiili

jaoston puheenjohtaja